

39 GENEL KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB'ye bağlı 50000 üyesi, 18 şubesi, 100'den fazla il, ilçe temsilciliği ile örgütlü bulunan Makina Mühendisleri Odası'nın 39. Dönem Genel Kurul Sonuç Bildirgesi'ni kamuoyuna duyuruyoruz.

Dünya kapitalizminin içinde bulunduğumuz dönemi belirleyen son aşaması olan Küreselleşme sürecini "Emperyalist ülke ve tekellerin, kapitalizmin daha büyük sermayelere duyduğu gereksinimle maksimum kâra dayalı sömürsünü artırırken, yarı sömürge ve bağımlı ülkelerdeki birikmiş artı değer ve tüm zenginlik kaynaklarına el koyması, bunları tasfiye etmesi; dünya genelinde daha geniş ölçeklerde derinlemesine ve genişlemesine hakim olma anlayışını hayata geçirmesi" olarak tanımlayabiliriz. Emperyalist sistem, IMF, Dünya Bankası vb uluslararası sermaye kuruluşları aracılığıyla kendi yasa, kurumsallaşma ve uygulamalarını dayatmakta, emeğin sömürsüne dayalı politikalarını her geçen gün hızla devreye sokmaktadır.

Ülkemizde de yansısını bulan bu süreç, siyasi iktidarların uygulaya geldiği IMF ve Dünya Bankası patentli ekonomik ve sosyal politikalarla kendini dayatmaktadır. Yaşam koşulları gittikçe kötüleşen emekçi halkımıza; işsizlik, yoksulluk ve örgütsüzlüğün olduğu karanlık bir gelecek sunulmaktadır.

Kamu alan ve hukukunun tasfiye edilip, yerine emperyalist sistemin azami sömürü, yağma ve güç hukukunun (hukuksuzluğunun) geçirilmesi, emekçilerin onlarca yıllık mücadeleleriyle kazanılmış hakların gaspıyla birlikte yürütülmektedir. Özelleştirme politikaları ile devlet tüm toplumsal görev ve sorumluluklarından soyutlanarak, eğitim, sağlık, ulaşım, enerji ve sosyal güvenlik gibi kamu hizmetleri yerli ve yabancı sermayeye bir kazanç alanı olarak sunulmaktadır. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarımız, stratejik madenlerimiz, ormanlarımız ve tarım alanlarımız uluslararası tekellere peşkeş çekilmeye çalışılmaktadır.

Emperyalizme karşı, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde verilen Ulusal Kurtuluş Savaşıyla kazanılan değerlerden siyasi iktidarlarca ödünler verilerek, ulusal bağımsızlığımız gözardı edilmiştir.

IMF ve Dünya Bankası direktifleriyle, 15 günde 15 yasa seferberliğiyle çıkarılan Enerji Piyasası, Doğalgaz Piyasası, Petrol Piyasası, Şeker Piyasası, Tütün Piyasası gibi yasalarla devletin bu alanlardan el çekmesi sağlanarak, yetki oluşturulan üst kurullara devredilmekte, halkın daha fazla sömürülmesine dayalı, tekellere bağımlı bir yapıya geçilmektedir.

Sistemin bağırında taşıdığı eşitsiz gelişme ve uzlaşmaz karşıtlıkların doğurduğu krizlerin faturası halkımıza ödetilmeye çalışılmakta, yaşanan her krizle halkımız daha fazla sefalete sürüklenmektedir.

11 Eylül 2001'de ABD'de meydana gelen saldırıların ardından ABD'nin başlattığı savaş, dünya halklarının açlığını, yoksulluğunu artırmaktan öte bir sonuç doğurmamıştır. Emperyalist sistemin kendi krizini çözmek için yarattığı bir fırsat, yeniden yapılandırma yöneliminin bir ifadesi olan bu savaşla yaratılan uluslararası terör rejimiyle hedefe konulan, emekçi halkların tarihsel ve ekonomik kazanımları, hak ve özgürlükleri, toplumsal-siyasal talep, gereksinme ve özlemleridir.

IMF ile son imzalanan, tümüyle savaş ve seferberlik durumuna göre düzenlenmiş olan anlaşmayla, ülkemizden ABD'nin sürdürdüğü emperyalist savaşın destekçisi ve taşıeron

yürütücüsü olması istenmektedir. Savaşın halkımız için anlamı daha fazla yoksulluk, daha fazla açlık, daha fazla işsizlik, daha fazla hak gasbı, daha fazla engelleme, daha fazla yasaktır.

Üretim ekonomisi yerine rant ekonomisini geçiren, taşeronlaştırmayla, sendikasılaştırmayla, uluslararası tahkim yasalarıyla, MAI, MIGA vb. anlaşmalarla ve özelleştirme yoluyla ülkenin sanayisini ve geleceğini ipotek altına alan siyasi iktidarlar aynı zamanda mühendis ve mimarların da istihdam alanlarını daraltarak geleceklerini tehlikeye atmaktadır. Kamuda çalışan mühendis ve mimarların ekonomik ve sosyal durumları gün geçtikçe kötüye gitmektedir. Ülkenin yatırım, üretim, sanayileşme ve kalkınmasının temel unsuru olan mühendis ve mimarların ücretleri son on yıl içinde reel olarak yarı yarıya düşmüştür. Özel sektörde ücretli olarak çalışan üyelerimizin çoğunluğu iş güvencesinden yoksun ve yoksulluk sınırının altındaki ücretlerle istihdam edilmektedirler. Yarattıkları krizlerin faturasını işini kaybederek ödeyen üyelerimizin sayısı her geçen gün artmaktadır.

Ülkelerin kalkınmasında sanayileşme en önemli ölçütlerden biridir. Bugün de Türkiye'nin gelişmiş bir ülke olması, sanayileşmede izlenecek doğru politikalarla teknolojiye yenilikçi çalışma ve AR-GE'den geçmekte, kaynakların doğru ve etkin kullanımı ile yatırımların ülke boyutunda gerçekleştirilmesiyle olanaklıdır.

Küreselleşen dünyada emperyalist tekellerin istekleri doğrultusunda Dünya Ticaret Örgütü ve OECD ülkeleri arasında yürütülen ve imza altına alınan Hizmetlerin Serbest Dolaşımı (GATS) anlaşmaları, ülkemizde mühendislik hizmetlerinin yabancı tekellere açılması ve işsiz mühendis ve mimar sayısının artması anlamına gelmektedir.

Gümrük Birliği Anlaşması sonrasında sanayide ihracatın ithalatı karşılama oranı azalmış, Türkiye ekonomisinin belli mallardaki rekabet gücü, AB karşısında önemli ölçüde gerilemiştir. Sanayide yapısal dönüşümler gerçekleştirilmeden AB'ye geçişte yetersiz kalınacağı görülmektedir.

Türkiye sanayisi içinde KOBİ'lerin önemli bir yeri bulunmaktadır. Tüm işyerlerinin % 97'sini oluşturan KOBİ'ler istihdamın % 52'sini, sanayi gelirinin % 46'sını, katma değer % 42'sini sağlamakta, buna karşılık % 26 ihracatta pay almakta, sanayiye verilen kredilerin ise ancak % 4'ünü kullanmaktadırlar. Bu dengesizlik içinde bulunduğumuz krizde daha da kötüleşmiş, KOBİ'ler giderek ekonomik yaşamdan çekilmeye başlamışlardır. Bu Türkiye sanayii için tehlike sinyallerinin belirginleşmesi demektir. Yatırımlar durmakta ve mevcut sanayi işletmelerinden verimli olanları çok uluslu tekellerin eline geçmektedir.

Türkiye sanayisinin bugünkü yapısı mühendislerin bilgi, beceri ve teknik gelişme düzeyini önemli ölçüde etkilemekte ayrıca ekonomik olarak bu kesimin gücünü de giderek düşürmektedir. Yatırımların azalması, mevcut tesislerin teknolojilerini yenileyememesi, AR-GE çalışmalarının yeterli olmaması, mühendisleri bir teknisyen durumuna düşürmektedir. Ayrıca birçok işletmede mühendis istihdamı da azalmaktadır. Mühendisler meslek dışı alanlarda çalıştırılmakta veya üretiminde egemen olan teknolojinin basit kullanıcısı durumuna düşürülmektedirler. Sanayide yapısal dönüşümler gerçekleşmeden, inovasyon (yenilikçi buluşlar) politikaları köklü olarak uygulanmadan ve mühendislik eğitimi çağdaş düzeye getirilmeden bu konularının değiştirilmesi olanaksızdır.

Yapı denetiminin bir kamu hizmeti olarak görülmemiş, bir rant alanına dönüşmüş olması ülkemizde her yıl yaşanan doğal afetlerdeki can ve mal kaybının artmasına yol açmaktadır. Son yaşanan İçel Sel Felaketi ve Afyon Depremi 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 Depremlerinden sonra tüm uyarılara rağmen gerekli önlemlerin alınmadığını göstermiş, bir kez daha devletin acizliğini ortaya çıkarmıştır.

Kuruluşundan bugüne mesleki-demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğuyla hareket ederek, bağımsız, demokratik ve sanayileşen bir Türkiye özlemiyle, üyelerimizin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılmayacağı bilinciyle, emekten ve halktan yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren Makina Mühendisleri Odası olarak aşağıdaki taleplerimizi bir kez daha vurguluyoruz:

1. Küreselleşme doğrultusunda ülkemizde emek ve hammadde sömürsüne izin verilmemeli, ekonomik ve sosyal politikalar oluşturulurken IMF, Dünya Bankası ve tekellerin çıkarları değil, halkın çıkarları gözetilmelidir.
2. Demokratikleşmenin önünde bir engel olarak duran 12 Eylül Anayasası kaldırılmalıdır. Toplumun tüm kesimlerinin karar alma ve uygulama süreçlerinde söz ve karar hakkının olacağı demokratik açılımların oluşturulacağı yeni bir Anayasanın oluşturulması hedeflenmelidir. Demokratikleşmenin en temel koşulu olan örgütlenme hakkı toplumun tüm kesimlerine tanınmalıdır. Çağdaş dünyada yeri olmayan ölüm cezası kaldırılmalıdır.
3. Emperyalist savaşa ve işgallere karşı çıkılmalı, savaşın dünya halklarına açlık ve yoksulluk getireceği bilinciyle halkların kardeşliği vurgusu öne çıkarılmalıdır.
4. En temel insani ihtiyaçlardan biri olan sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi politikaları terk edilerek, bu hizmetler ücretsiz hale getirilmeli, tüm halkın bu hizmetlerden eşitçe yararlanması sağlanmalıdır.
5. Özelleştirme ve onun doğal sonuçlarından olan taşeronlaştırma, sendikasılaştırma uygulamalarına son verilmelidir.
6. Ülkemiz, polis-siyaset-mafya üçgeni gibi karanlık ilişkilerden arındırılarak, hukuk temelinde, çağdaş, demokratik, insan haklarına saygılı bir yapıya kavuşturulmalıdır. Yargı sürecindeki davalarda, yargının bağımsızlığı ilkesi özenle korunulmalıdır.
7. YÖK kaldırılmalı; özgür düşünce ve yaratma ortamının oluşturulması için eğitimde, araştırma ve incelemelerde bilimsellik dışında hiçbir kaygının olmayacağı bir ortam sağlanmalı; halkın yararına bilim üretilmelidir. Eğitim parasız hale getirilmeli, eğitimde varolan fırsat eşitsizliği kaldırılarak, herkesin bu haktan eşitçe yararlanması sağlanmalıdır.
8. Mühendislik eğitimi veren üniversitelerin tek tek akredite edilmesi yerine, tüm eğitim kurumlarının düzeyi dünya standartları düzeyine çıkartılmalı ve bu konuda politika oluşturarak, bir program dahilinde geliştirmek devletin ödevleri arasında olmalıdır.
9. Kamu emekçilerinin özlük-ekonomik ve demokratik haklarının kazanımı için sürdürdükleri grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı önündeki engeller kaldırılmalıdır. Bu anlamda kamu emekçilerinin yıllardır sürdürdükleri meşru mücadele desteklenmelidir.
10. Hükümetin Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında düzenlemeler yapmak amacıyla yürürlüğe koyduğu 'eşit işe eşit ücret' iddiasıyla gündeme gelen fakat iddianın aksine eşit değerde işlere eşit ücret temelinde olması gereken ücret adaletinin sağlanmaması nedeniyle, kamuda istihdam edilen çeşitli meslekten çalışanlar arasındaki eşitsizliği derinleştirecek olan 631 sayılı KHK bütün kamu çalışanlarını kapsamalı, kararname bu çerçevede yeniden düzenlenmelidir.
11. Güneydoğuda yaşanan şiddet politikalarının ortaya çıkardığı tüm olumsuz koşullar ortadan kaldırılmalı, zorla göç ettirilen bölge halkının koşulsuz ve özgürce geri dönüşleri

sağlanmalıdır. Olağanüstü Hal uygulamalarına son verilmelidir. Bölgenin ekonomik ve sosyal yönden gelişimini sağlayıcı politikaların ivedilikle yaşama geçirilmesi sağlanmalıdır.

12. Güneydoğu Anadolu Bölgesi kalkınmasında, tarım, hayvancılık, sağlık, sanayileşme ve kültürel alanda gelişmeler kaydedilmesi için GAP uygulamaları hızlandırılmalı, projeye halkın katılımı sağlanmalıdır.

13. Bütçede savaşa değil, sağlığa, eğitime, yatırıma, araştırma ve geliştirmeye kaynak aktarılmalıdır. Rant ekonomisi terk edilerek, üretim ekonomisine geçilmelidir. Ulusal bilim, teknoloji ve sanayi politikalarının belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi yalnızca mühendislerin varlık nedenlerinin perçinlenmesi için değil, halkımızın yaşam standartlarının yükseltilebilmesi için de en önemli hedeflerden biri olduğundan AR-GE ve yeni teknolojilere dayalı yatırımlara destek verilmesi devlet politikası haline getirilmelidir.

14. Mimari yapısıyla tutukluların ortak yaşama alanlarını ortadan kaldırarak insanca yaşamlarına engel olan F-tipi cezaevlerinde sürdürülen tecrit uygulamalarına son verilmelidir. TMMOB ve diğer demokratik kitle örgütlerinin bu konuda yaptığı çalışmalar değerlendirilmeli, sorunun çözümüne yönelik önerileri dikkate alınmalıdır.

15. Ülkemize dayatılan dışa bağımlı enerji politikaları terk edilmeli, ülkenin doğal kaynaklarından yararlanılarak enerji sorunu çözümlenmelidir. Enerjinin toplumsal bir hizmet olduğu bilinciyle sektördeki tüm özelleştirmeler geri alınmalı, verilen tüm imtiyazlar kaldırılmalıdır.

16. Doğalgazın toplam enerji üretimi içindeki payının artmasının yanı sıra, toplam elektrik enerjisi içinde doğalgazın payının %38'lere yükselmesine yönelik karar ve uygulamalar, olası uluslararası politik gelişmelere bağlı olarak ithalatın kesilmesi riski taşıdığından, bu uygulamalardan vazgeçilmeli; enerji üretiminde ulusal kaynaklara yer verilmeli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları acilen gündeme alınarak, yapılacak planlama ile rüzgar, güneş, jeotermal, biyogaz, biyokütle, hidrojen, fotovoltaiik piller vb. enerji projeleri ve AR-GE çalışmaları teşvik edilmelidir. Bu alanda ulusal teknoloji politikaları oluşturulmalıdır.

17. Enerji tüketiminin %34'ünün binalarda olduğu ve bunun %85'inin ısıtmada kullanıldığı değerlendirildiğinde, ülke ekonomisi açısından önemli bir yere sahip olan enerji tasarrufu için, ısı yalıtımı konusunda yapılan bilimsel çalışmalar önemsenmeli, bu konuda Odamızın görüş ve önerileri alınmalıdır.

18. Güvenli, verimli bir iş ortamının oluşturulması için İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine ilişkin tüm yasal mevzuat çağdaş bilgi ve teknolojilere göre düzenlenmeli; çalışma yaşamının düzenlenmesine yönelik imzalanan uluslararası sözleşmelere ve ILO'ya uyulmalıdır. Tüm çalışanlara iş güvencesi ve işsizlik sigortası hakkı tanınmalıdır.

19. AB teknik mevzuatının ülkemizin iç hukukuna yansıtılması sürecinde yasal düzenlemelere, uzmanlık alanlarımızdan hareketle TMMOB ve ilgili kuruluşların görüşleri alınması yönünde çok yönlü girişimlerde bulunulmalıdır.

20. Altı yıldır uygulanmakta olan Gümrük Birliği Anlaşması, ülkemizin aleyhine 57 milyar \$ dış ticaret açığı yarattığından, askıya alınmalıdır.

21. Şu anda TBMM gündeminde olan "merkezi idareyle mahalli idareler arasında görev bölüşümü ve hizmet ilişkilerinin esasları ile mahalli idarelere ilişkin çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı"nın yerelleştirme anlayışı halkçı bir karakter taşımamakta, tersine tamamı halka, kamuya ait her şeyi piyasaya açarak ve devrederek halkı mağdur edecek bir karakter taşımakta, çağdaş, demokratik, yerel yönetim

yaklaşımını yansıtmayan tasarı reddedilmeli ve ilgili tüm kesimlerin etkin katılımı sağlanarak toplum çıkarlarına uygun bir yasa tasarısı hazırlanmalıdır.

22. Tartışmadan, tartışılmadan dayatmacı bir anlayışla Meclisten geçirilen, sorunlara çözüm getirmek yerine ekonomik ve siyasi istismara zemin yaratan 4708 Sayılı Yapı Denetim Kanunu yerine konuya ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katılımına açılacak ortak ve bütünlüklü bir çalışma ile yapı denetiminde evrensel standartları hedefleyen yasal düzenlemeler oluşturulmalıdır.

23. İmar Kanunundan başlanarak, Devlet İhale Kanunu, Bayındırlık Birim Fiyat Tarifleri, İmara yönelik tüm teknik ve idari mevzuat değişen teknolojiye uygun hale getirilmelidir. Bu teknik mevzuatın temelini oluşturacak yapı kodları hazırlanmalıdır. TMMOB ve ilgili kuruluşların eşgüdümünde, ilgili tüm kesimlerin katılımıyla hazırlanacak bu çalışmalar için ilgili Bakanlıklarca gerekli kaynak yaratılmalıdır.

24. Yaşanan doğal afetlerin de gösterdiği gerçekler doğrultusunda, mesleki denetimler tarafsız, bağımsız, kamu yararını gözeten TMMOB'ye bağlı Meslek Odaları tarafından yapılmalıdır. Meslek Odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde kamu yararına, kamu adına sürdürdüğü üretim hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yürüttükleri "mesleki denetim hizmetlerinin" önündeki engel ve sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Bizler TMMOB Makina Mühendisleri Odası üyeleri olarak, ülkede ve dünyada varolan güncel ve toplumsal sorunların çözümünün bizim de içinde bulunduğumuz emekçi sınıflarla ortak mücadele etmekten geçtiğini biliyoruz. Yukarıda sıraladığımız taleplerimizin gerçekleşmesi ve "Demokratik Türkiye – İnsanca Yaşam" mücadelesini yükseltebilmek için, tüm birimlerimizde demokratik kitle örgütleriyle ilişkilerimizi geliştirecek, üst birliğimiz TMMOB'nin de bir bileşeni olduğu Emek Platformu gibi yapılanmalara katkılarımızı artırarak sürdüreceğiz.

Amacımız çağdaş, demokratik ve sanayileşen bir Türkiye hedefine ulaşma yolunda birlikte üretmek ve birlikte paylaşmak anlayışıyla daha etkin ve daha güçlü bir Makina Mühendisleri Odası oluşturmaktır.

48 yıldan bu yana Makina Mühendisleri Odasında görev yapan, MMO'yu bugünlere taşıyan tüm meslektaşlarımızı buradan bir kez daha saygıyla anıyoruz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

39. Genel Kurul Sonuç Bildirgesi Komisyonu